

УДК 811.111'373.74

Хавкіна О. М.¹, Самокиш А. В.²

¹ канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ГФ-320 НУ «Запорізька політехніка»

АНГЛІЙСЬКІ ТА ФРАНЦУЗЬКІ ФРАЗЕОЛОГІЗМИ НА ПОЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ

Фінансова сфера завжди була і залишається однією з найважливіших сфер людської діяльності. Різномірні мовні одиниці на позначення вартості посідають важливе місце у лексичному складі усіх мов світу. Фразеологічні одиниці з семантикою дорожнечі / дешеvizни є невід'ємними і важливими складниками фразефонду мов, зокрема англійської та французької. Такі лексичні одиниці є «продуктом культурно-гносеологічної здатності етносу фіксувати як стереотипне власне антропометричне відношення до об'єктивного світу, що з часом перетворюється на прототипне в етносвідомості» [1, с. 641].

З точки зору семантики усі проаналізовані ідіоми можуть бути розподілені між двома групами: 1) на позначення дорожнечі, високої вартості чого-небудь; 2) на позначення дешеvizни, низької ціни на щось. Приклади першої групи (вона набагато численніша за другу): 1) англійські: **break the bank** – обходитися у круглу суму; *cost (a bit) over the top* – мати дуже завищену вартість; *cost an arm and a leg* – коштувати дорого (як рука і нога); *cost sb the earth* – коштувати дорого (як земля); *inflated price \ steep price* – висока ціна; **cost a fortune** – коштувати цілу купу грошей, **that is a bit steep** – це дорожувато, занадто дорого, перебір; **that is daylight robbery** – пограбування серед білого дня, про щось за дуже високою ціною; *a tidy sum / tidy penny* – кругленька сума; *at/for a price* – за велику ціну; *pay through the nose* – платити скажені гроші / втридорога; 2) французькі: **coûter une blinde** – коштувати дуже дорого; **être cher comme poivre** – бути дуже дорогим (як перець; у давнину спеції коштували дуже дорого); **coûter une fesse** – коштувати дуже дорого; **coûter les yeux de la tête** – мати завищену ціну; **coûter un bras** – коштувати занадто дорого (як рука); **payer rubis sur l'ongle** – заплатити усе, до останньої копійки. Приклади другої групи: 1) англійські: *dirt cheap* – дуже дешевий; *go for a song* – продаватися за безцінь; *knock-*

down price / rock-bottom price – низька ціна; *pay next to nothing* – заплатити смішну суму (майже нічого); 2) французькі: *acheter qc. pour une bouchée de pain* – купити щось за безцінь; *à l'œil* – задарма; *ce n'est pas le Pérou* – це недорого; *coûter trois fois rien* – майже нічого не коштувати.

Компонентами проаналізованих фразем часто виступають: 1) соматизми (назви частин тіла): англійські: *cost sb an arm and a leg*; *pay through the nose*; французькі: *à l'œil*; *coûter la peau des fesses*; *coûter les yeux de la tête*; 2) назви продуктів харчування (спостерігається лише у французьких фраземах): *c'est marché comme des raves* – це дешево, як **pina**; *cela est cher comme poivre* – це дорого, як **перець**; лексеми «гроші», «ціна» та назви грошових одиниць (характерно лише для фразеологічних одиниць англійської мови): *above price*; *a knockdown price*; *at \ for a price*; *be not worth a farthing*; *cost sb pretty penny*; *good money*; *mad money*; *pin money*.

Щодо частиномовної приналежності, то серед проаналізованих одиниць складають: 1) прикметникові: *a bit steep*; *at/for a price*; *dirt cheap*; 2) іменникові: *daylight robbery*; *inflated price / steep price*; *a tidy sum / tidy penny*; *knock – down price / rock-bottom price*; 3) дієслівні: *break the bank*; *cost a fortune*; *cost an arm and a leg*; *cost (a bit) over the top*; *cost sb the earth*; *go for a song*; *pay through the nose*; *pay next to nothing*; *acheter qc. pour une bouchée de pain*; *coûter la peau des fesses*; *payer rubis sur l'ongle*; *coûter les yeux de la tête*; *coûter une blinde*; *coûter un bras*; *coûter trois fois rien*; *être cher comme poivre*; 4) прислівникові: *à l'œil*; *ce n'est pas le Pérou*.

Серед проаналізованих дієслівних фразеологічних одиниць виокремлюємо ЛСГ з семантикою зниження ціни: *bring down prices*; *cut / lower/ reduce prices*; *mark down prices*; *roll back prices*; *slash prices*; *undercut prices*.

Зіставні дослідження фразеондів різних мов є перспективними на сучасному етапі розвитку мовознавства як такі, що допомагають глибше розуміти процеси міжкультурної комунікації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Селіванова, О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія [Текст] / О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.
2. Французские идиомы. Idiomes français [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://speakasap.com/fr/grammar/idiomy/>
3. Туровский, Д. Идиомы в английском языке / Д. Туровский [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://englishprime.ua/idiomy-v-anglijskom-yazyke/>